

HØGSKOLEN I BERGEN
Avdeling for ingeniørutdanning

EKSAMEN I SOE313 DIGITAL SIGNALBEHANDLING

KLASSE : 3EC

DATO : 27. mai 2005

ANTALL OPPGAVER : 3
ANTALL SIDER : 3
VEDLEGG : Ingen

HJELPEMIDLER : Kalkulator
Lærebok: 3 hefter:
"Signalbehandling for ingeniører"
av T.Natås. Høsten 2004.

TID : 9.00 - 13.00

MÅLFORM : Bokmål

FAGLÆRER : Terje M. Natås

MERKNADER : Ordinære notater i læreboka er
tillatt, men ikke systematisk løste
eksamensoppgaver

Les dette først:

Innenfor de rammer oppgaven setter, skal du bruke enklest mulig metode, og komme fram til enklest mulig svar. Ta bare med i besvarelsen det du mener er relevant for å besvare oppgaven. I teoribesvarelser legges det vekt på at besvarelsen viser at en har en helhetlig forståelse av stoffet. **Lykke til!**

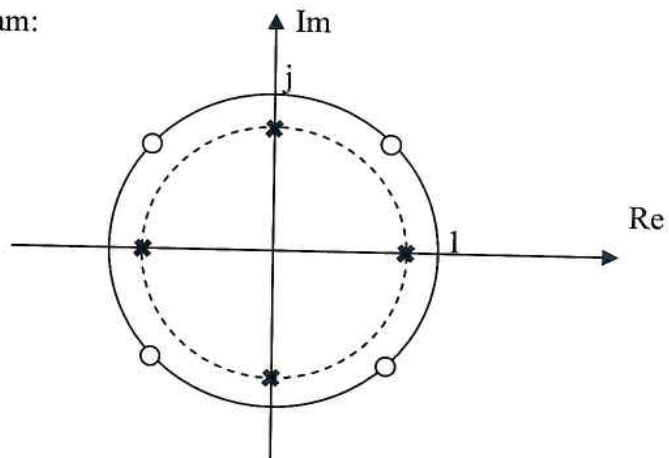
Oppgave 1

- a) Et FIR lavpassfilter er laget etter Fourierkoeffisient metoden. Filteret har lineær fase og har impulsrespons:
$$h[n] = 0,3183 \cdot \delta[n-1] + 0,5 \cdot \delta[n-2] + 0,3183 \cdot \delta[n-3]$$
Skisser impulsresponsen som funksjon av n . Skriv opp alle filterkoeffisientene a_i^{LP} . Filteret er av grad (orden) 4. Forklar hvorfor vi kan si dette.
- b) Bestem impulsresponsen til et tilsvarende FIR høypassfilter.
- c) Lavpassfilteret i delpunkt a vektes med Hamming vindusfunksjon. Beregn filterkoeffisientene til det Hamming-vektede lavpassfilteret.
- d) Det Hamming-vektede filteret har knekkfrekvens på 8 kHz
- Regn ut filterets knekkfrekvens.
 - Regn ut bredden på overgangsområdet mellom passbånd og stoppbånd.

Oppgave 2

- a) Et filter har følgende transferfunksjon:
$$H(z) = \frac{z^2 + 1}{z^2 - 0,25z - 0,375}$$
Bestem filterets poler og nullpunkter og tegn pol/nullpunkt diagram. Er filteret stabilt? Grunngi svaret.
- b) Filteret i delpunkt a har samplingsfrekvens på 8 kHz. Bestem 3 eksakte verdier på filterets frekvensrespons. Skissér filterets frekvensrespons. (Bruk lineær forsterkningsskala, ikke dB).
- c) Beregn differenslikningen til filteret gitt i delpunkt a.
- d) Et filter har følgende pol/nullpunkt diagram:

Nullpunktene ligger ved intervaller på $\pi/2$ og med første verdi ved $\pi/4$.

Skissér filterets frekvensrespons når DC-forsterkningen er 10 og samplingsfrekvensen er 8 kHz

Oppgave 3

- a) i) Et cosinussignal $x(t) = \cos(2\pi f_1 t)$ har uendelig utstrekning i tid. $f_1 = 2$ kHz
Skissér det tosidige spekteret $X(f) = \mathcal{F}[x(t)]$ til cosinussignalet.
- ii) Et rektangulært formet signal $y(t)$ har utstrekning fra $-T_2$ til $+T_2$, og høyde lik 1.
 $T_2 = 1$ millisekund.
Spekteret $Y(f)$ til dette rektangulære signalet er en sinc-funksjon.
Bestem sinc-funksjonens høyeste verdi, og frekvensen for første 0-kryssing.
Skissér spekteret $Y(f)$ til dette signalet.
- b) Cosinussignalet $x(t)$ i delpunkt a gjøres begrenset i utstrekning ved at det multipliseres med det rektangulære signalet $y(t)$. Vi kaller signalet $z(t)$ og tilhørende spekter $Z(f)$
Skissér spekteret $Z(f)$ ut fra regelen om foldning med en impuls.
- c) Signalet $z(t)$ samples innenfor det rektangulære vinduet med $N = 40$ sampler og samplingsfrekvens $F_s = 20$ kHz. Disse samplingene skal brukes til å lage DFT.
Beregn DFT-ens frekvensoppløsning.
Skissér DFT-en innenfor området 0 til 2,5 kHz med utgangspunkt i $Z(f)$.
Det er ikke krav om å skrive skala på 2.aksen.
- d) Skissér DFT-ens form på tilsvarende måte som i delpunkt c dersom F_s økes til 24 kHz.
Hva kalles effekten, og hvordan kan den kort forklares ?

HØGSKOLEN I BERGEN
Avdeling for ingeniørutdanning

EKSAMEN I SOE313 DIGITAL SIGNALBEHANDLING

KLASSE : 3EC

DATO : 27. mai 2005

TAL PÅ OPPGÅVER : 3
TAL PÅ SIDER : 3
VEDLEGG : Ingen

HJELPEMIDDEL : Kalkulator
Lærebok: 3 hefter:
"Signalbehandling for ingeniører"
av T.Natås. Høsten 2004.

TID : 9.00 - 13.00

MÅLFORM : Nynorsk

FAGLÆRAR : Terje M. Natås

MERKNADER : Ordinære notatar i læreboka er
tillatt, men ikkje systematisk løyste
eksamensoppgåver

Les dette først:

Innanfor dei rammer oppgåva set, skal du bruke enklast mogleg metode, og kome fram til enklast mogleg svar. Ta berre med i det du meiner er relevant for å svare på oppgåva.

Ved teorispørsmål vert det lagt vekt på at svaret syner ein heilskapsforståing av stoffet.

Lykke til!

Oppgåve 1

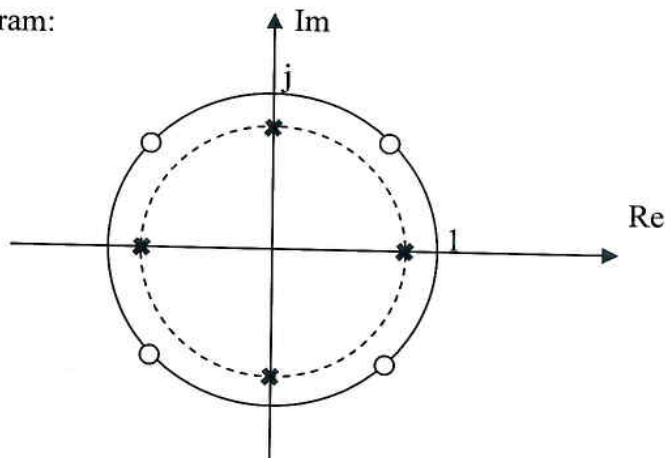
- a) Eit FIR lavpassfilter er laga etter Fourierkoeffisient metoden. Filteret har lineær fase og har impulsrespons:

$$h[n] = 0,3183 \cdot \delta[n-1] + 0,5 \cdot \delta[n-2] + 0,3183 \cdot \delta[n-3]$$
 Skissér impulsresponsen som funksjon av n . Skriv opp alle filterkoeffisientane a_i^{LP} . Filteret er av grad (orden) 4. Forklar kvifor vi kan seie dette.
- b) Bestem impulsresponsen til et tilsvarande FIR høgpasfilter.
- c) Lavpassfilteret i delpunkt a vert vekta med Hamming vindusfunksjon. Rekn ut filterkoeffisientane til det Hamming-vekta lavpassfilteret.
- d) Det Hamming-vekta filteret har knekkfrekvens på 8 kHz
 i) Rekn ut knekkfrekvensen til filteret.
 ii) Rekn ut breidden på overgangsområdet mellom passband og stoppbånd.

Oppgåve 2

- a) Eit filter har følgjande transferfunksjon:
$$H(z) = \frac{z^2 + 1}{z^2 - 0,25z - 0,375}$$
 Finn polane og nullpunkta til filteret og teikn pol/nullpunkt diagram. Er filteret stabilt? Grunngi svaret.
- b) Filteret i delpunkt a har samplingsfrekvens på 8 kHz. Rekn ut 3 eksakte verdiar på frekvensresponsen til filteret. Skissér frekvensresponsen. (Bruk lineær forsterkningsskala, ikkje dB).
- c) Rekn ut differenslikninga til filteret gitt i delpunkt a.
- d) Eit filter har følgjande pol/nullpunkt diagram:

Nullpunkta ligger ved intervall på $\pi/2$ og med første verdi ved $\pi/4$.

Skissér frekvensresponsen til filteret når DC-forsterkninga er 10. Samplingsfrekvensen er 8 kHz.

Oppgåve 3

- a) i) Eit cosinussignal $x(t) = \cos(2\pi f_1 t)$ strekkjer seg uendeleg ut i tid. $f_1 = 2$ kHz
Skissér det tosidige spekteret $X(f) = \mathcal{F}[x(t)]$ til cosinussignalet.
- ii) Eit rektangulært forma signal $y(t)$ strekkjer seg frå $-T_2$ til $+T_2$ og har høgde lik 1.
 $T_2 = 1$ millisekund.
Spekteret $Y(f)$ til dette rektangulære signalet er ein sinc-funksjon.
Finn den høgaste verdien til sinc-funksjonens, og frekvensen for første 0-kryssing.
Skissér spekteret $Y(f)$ til dette signalet.
- b) Cosinussignalet $x(t)$ i delpunkt a vert avgrensa i tid ved at ein multipliserar det med det rektangulære signalet $y(t)$. Vi kallar signalet for $z(t)$ og tilhøyrande spekter for $Z(f)$.
Skissér spekteret $Z(f)$ ut frå regelen om folding med ein impuls.
- c) Signalet $z(t)$ vert sampla innanfor det rektangulære vinduet med $N = 40$ samplar og med samplingsfrekvens $F_s = 20$ kHz. Desse samplingane skal brukast til å lage DFT.
Rekn ut frekvensoppl ysinga til DFT-en.
Skissér DFT-en innanfor området 0 til 2,5 kHz med utgangspunkt i $Z(f)$.
Det er ikkje krav om å skriva skala på 2.aksen.
- d) Skissér DFT-en på tilsvarende måte som i delpunkt c dersom F_s vert auka til 24 kHz.
Kva vert denne effekten kalla, og korleis kan den kort forklarast ?